

Fria Läroverken i Sverige AB

Org.nr. 556917-2041

Beslut för
gymnasieskola med yrkes- och
introduktionsprogram

efter tillsyn i Fria Läroverken Malmö
belägen i Malmö kommun

Tillsyn i Fria Läroverken Malmö

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Fria Läroverken i Sverige AB (556917-2041) under Ange tillsynsperioden i text. Fria Läroverken Malmö besöktes av Skolinspektionen mellan den 9 och den 11 maj 2017.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt nationell statistik för skolans program är den genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna med gymnasieexamen eller studiebevis 11,5 läsåret 2015/2016. Flickornas genomsnittliga betygspoäng är något högre än pojkarnas, 11,8 jämfört med 11,4. Den genomsnittliga betygspoängen i riket var läsåret 2015/2016 14,0. Den genomsnittliga betygspoängen på skolan har minskat under de tre senaste läsåren, från 12,4 läsåret 2013/2014 till 11,5 läsåret 2015/2016.

Andelen elever med gymnasieexamen av avgångseleverna är 68 procent läsåret 2015/2016. Motsvarande siffra för riket är samma läsår 90 procent.

Andelen elever med gymnasieexamen inom tre år efter att studierna har påbörjats är 51 procent läsåret 2013/2014, 52 procent läsåret 2014/2015 och för läsåret 2015/2016 var motsvarande resultat 50 procent. Detta kan jämföras med 74 procent vilket är andelen elever i riket med gymnasieexamen inom tre år läsåret 2015/2016.

Andelen elever som når grundläggande behörighet på yrkesprogrammen redovisas inte då resultatuppgiften baseras på färre än tio elever.

Andelen avgångselever med lägst betyget E i inledande kurser i gymnasiegemensamma ämnen läsåret 2015/2016 varierar mellan kurserna. Engelska 5, Matematik 1a alt. Matematik 1b eller Matematik 1c når alla elever lägst betyget E. I Naturvetenskap 1a1 alt. Naturvetenskap 1b är det lägst andel elever som når lägst betyget E, 70 procent.

Det redovisas ingen nationell statistik avseende kunskapsresultat för elever på introduktionsprogrammen.

Trygghet och studiero

Fria Läroverken Malmö deltog hösten 2016 i skolenkäten som genomförs av Skolinspektionen med elever i år 2 och pedagogisk personal. Resultaten av enkäterna redovisas på skolenhetsnivå för varje frågeområde och i form av ett

Beslut

2017-06-22

3 (15)

Dnr 44 - 2016:11245

index där 0 är lägst resultat och 10 är högst resultat. Indexet kan jämföras med resultatet för samtliga skolor som deltog i samma enkätomgång. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning och ett lågt indexvärde indikerar en negativ uppfattning.

Elevernas uppfattning i år 2 gällande trygghet ger indexvärdet 7,0 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters värde som också är 8,3. Elevernas uppfattning gällande studiero ger indexvärdet 5,1, samtliga medverkande skolenheters värde är 5,9.

Resultaten för den pedagogiska personalens uppfattning gällande trygghet ger indexvärdet 5,9 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters värde som är 8,3. Den pedagogiska personalens uppfattning gällande studiero ger indexvärdet 4,8 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters värde som är 7,2.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Föreläggande	2017-10-31
4. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2017-10-31
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-10-31
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att Fria Läroverken Malmö behöver säkerställa att utbildningen på respektive introduktionsprogram följer en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen och som anger utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll. Dessutom behöver skolan se till att alla elever har en individuell studieplan som uppfyller författningarnas krav.

Vidare visar tillsynen att Fria Läroverken Malmö måste vidta åtgärder för att säkerställa att eleverna tillförsäkras studiero och att alla fall av uppgivna kränkningar anmäls till rektor och huvudmannen så att omständigheterna

kring de uppgivna kränkningarna skyndsamt kan utredas och åtgärder vid behov vidtas.

Tillsynen visar vidare att skolan måste säkerställa att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Fria Läroverken i Sverige AB att senast den 31 oktober 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Fria Läroverken i Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. (17 kap. 3-7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att utbildningen på respektive introduktionsprogram följer en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen och som anger utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll.
- Se till att alla elever har en individuell studieplan som uppfyller författningarnas krav.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det inte finns en övergripande plan för introduktionsprogrammen som anordnas vid Fria Läroverken Malmö. Det är vidare utrett att inte alla elevers individuella studieplaner är uppdaterade och visar de faktiska kurser och ämnen som eleverna läser. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolans arbete i denna del inte motsvarar författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning gällande introduktionsprogram

Skolinspektionen har inför och under tillsynsbesöket tagit del av individuella studieplaner för elever på introduktionsprogrammen. I intervju säger representanter för elevhälsan och rektorn att det inte heller finns något ytterligare dokument förutom de individuella studieplanerna som skolan använder för att planera elevernas utbildning.

Ingen av de individuella studieplanerna anger vilket introduktionsprogram som eleven läser, det vill säga det saknas studieväg. På elevernas individuella studieplaner anges endast "introduktionsprogram" samt respektive yrkesinriktning. På en av de individuella studieplanerna anges att eleven läser ett så kallat utökat introduktionsprogram något som inte finns enligt skollagen.

Rektorn säger vid intervjutillfället att "något rent introduktionsprogram har vi inte". Enligt rektorn går studie- och yrkesvägledaren igenom alla studieplaner och ansvarar tillsammans med mentorerna för att den individuella

studieplanen är uppdaterad. I intervju med studie- och yrkesvägledaren säger dock denne att hen inte är delaktig i planeringen av utbildningen för eleverna på introduktionsprogrammen. De elever som går introduktionsprogram säger i intervjun att de inte träffat studie- och yrkesvägledaren och att denne inte var med när deras utbildning planerades.

Lärare, elevhälsans representanter samt rektorn säger sig vid intervjuerna inte känna till om det finns någon plan för introduktionsprogrammen som har beslutats av huvudmannen. Huvudmannen uppger vid intervju med Skolinspektionen att det finns en plan för introduktionsprogrammen som upprättades för Fria Läroverken Norrköping och som inte används i planeringen av utbildningen på skolorna.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen på ett introduktionsprogram följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 805) ska planen ange utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll. Skollagen anger vidare att det för varje elev ska upprättas en individuell studieplan. Av gymnasieförordningen framgår att den individuella studieplanen, när det är aktuellt, bland annat ska innehålla uppgifter om vilken studieväg eleven går på och om de val av kurser som eleven har gjort, elevens studier i grundskolans ämnen samt andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen om eleven följer ett introduktionsprogram. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 455) ska denna plan i kombination med den plan för utbildningen som huvudmannen ska fastställa, ge den stadga och samtidigt den flexibilitet som är nödvändig för en utbildning med en klar målsättning. Den individuella studieplanen ska utformas efter elevens behov och intressen samt följas upp, utvärderas och revideras vid behov, i samråd med eleven och i förekommande fall dennes vårdnadshavare

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Fria Läroverken i Sverige AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Fria Läroverken i Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga

studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Fria Läroverken i Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att eleverna tillförsäkras studiero på samtliga lektioner.
- Säkerställa att lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Utredningen visar att eleverna inte tillförsäkras studiero på alla lektioner. Vissa insatser har satts in men samtliga intervjugrupper säger att det fortfarande finns grupper som inte har studiero. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolans arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av studiero inte till fullo uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning visar att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling inte alltid anmäler detta till rektorn. Även om en rutin finns på skolan som innebär att så ska ske så framkommer i intervjuer med lärare, elevhälsans representanter och rektor att detta inte alltid görs. Av detta följer att rektorn inte får kännedom om samtliga fall av kränkande behandling och därför inte kan anmäla dessa till huvudmannen. Huvudmannen kan därför inte alltid ta sitt ansvar att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och vidta de åtgärder som kan behövas. Mot denna bakgrund bedömer

Skolinspektionen att skolenhetens arbete för att motverka kränkande behandling inte uppfyller skollagens krav.

Skolinspektionens utredning gällande studiero

I intervjuerna med elever finns det elever som säger att de har studiero på lektionerna. Vid flera av elevintervjuerna ges dock exempel på situationer som inte präglas av studiero. Eleverna säger att det är pratigt, att elever slår i dörrar, skriker och sätter på musik. Det varierar, enligt eleverna, hur ofta det inte är studiero. Några elever säger att det är varje dag som det inte är studiero, någon annan berättar att det är två gånger i veckan, andra uppger att det varierar mellan lärare och tidpunkt på dagen. Flera elever säger vid intervjutillfällena att avsaknaden av studiero påverkar dem, de tappar fokus, kan inte koncentrera sig och det är svårare att få hjälp. Flera elever säger vidare att det inte alltid hjälper när lärare säger till och att skolan inte har gjort något särskilt för att förbättra studieron.

Lärare uppger i intervjun att elevernas studiero borde vara bättre och att de får lägga mycket tid på att bibehålla studiero. Lärare säger vidare att det finns grupper där det inte är studiero och att det påverkar eleverna, på så sätt att elever kanske inte slutför sina uppgifter och hellre vill jobba hemma än i skolan. Lärare säger att de skulle behöva mer stöd med ledarskapet i klassrummet för att studieron ska bli bättre.

Representanter för elevhälsan säger vid intervjun att studieron är ett av de största problemen som skolan har och de bekräftar elevernas och lärarnas utsagor om att det finns grupper där det inte är studiero. Enligt representanter för elevhälsan har studieron varken blivit bättre eller sämre jämfört med i höstas och enligt dem behöver skolan arbeta mer med studieron.

Rektorn bekräftar i intervjun lärarnas och elevhälsans uppgifter om att det finns grupper där det inte är studiero. På fråga från Skolinspektionen om rektorn tycker att skolan klarar av att ge alla elever studiero svarar rektorn nej men menar också att insatser har satts in och att det har blivit bättre. Rektorn säger vidare att det absolut finns mer att göra gällande studieron.

Skolinspektionens utredning gällande anmälningsskyldigheten

I intervju med elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppges att det förekommer kränkande ord elever emellan på skolan. I en av elevintervjuerna säger elever att vissa lärare är konflikträdde och inte tar tag i kränkningar som sker. Elever säger att inte alla lärare reagerar vid "hårda" ord eftersom lärarna vet att det sägs mellan kompisar. Enligt elever finns det lärare som säger till, men alla lärare gör det inte.

I en av lärarintervjuerna säger lärare att de markerar när det förekommer kränkande uttryck. Lärare i samma intervjugrupp säger vidare att inte alla kränkningar anmäls till rektorn då skolan inte har en samsyn om vad en kränkning är. Enligt en annan lärargrupp är det inte säkert att alla lärare säger till när kränkande kommentarer sägs elever emellan och alla kränkningar anmäls enligt lärargruppen inte heller till rektorn.

Representanter för elevhälsan uppger att det finns rutiner för hur man ska agera när kränkningar sker men enligt dem anmäls inte alla kränkningar till rektorn. Elevhälsans personal uppger att lärare har olika toleransnivå och att det finns en osäkerhet hos lärare när man ska gå in i situationer.

Rektorn säger att skolan har bra rutiner för att förhindra kränkande behandling men han uppger vidare exempelvis att kränkande språkbruk inte alltid rapporteras till honom. Rektorn säger i intervjun att han tror att det ska till en "rejäl urladdning" för att det ska bli en incidentrapport som kommer till hans kännedom. Rektorn har lagt märke till att vissa lärare ofta skriver incidentrapporter och att vissa aldrig gör det. Det finns, enligt rektorn, olika grader för vad lärare accepterar och för vad som görs men det finns enligt rektorn tillfällen då han tror att man som lärare struntar i det som sägs.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Av skollagen framgår vidare att lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten ska anmäla dessa till rektorn och att rektorn, när denne får sådan information, ska informera huvudmannen om de uppgivna kränkningarna. När huvudmannen får information om uppgivna kränkningar ska huvudmannen skyndsamt utreda omständigheterna kring dessa och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Fria Läroverken i Sverige AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Fria Läroverken i Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Fria Läroverken i Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att elevhälsans samtliga kompetenser används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Se till att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist**Bedömning**

Utredningen visar att elevhälsans samtliga kompetenser inte främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Skolinspektionen gör därför bedömningen att elevhälsans arbete i detta avseende inte uppfyller författningarnas krav. Intervjuer med elever och lärare visar också att skolbiblioteket inte används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Rektorn uppger visserligen att skolbiblioteket används men eftersom samtliga elever samt flertalet lärare

uppger att skolbiblioteket inte används bedömer Skolinspektionen att skolans arbete i detta avseende inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning gällande elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Representanter för elevhälsan uppger i intervjun att skolpsykolog hyrs in och att denne varit på skolan för att göra utredningar några gånger. Enligt elevhälsan deltar inte skolpsykologen vid elevhälsans möten utan gör bara utredningar vid elevärenden. Skolpsykologen användes senast hösten 2016. Elevhälsans representanter uppger vidare att skolpsykologen inte används konsultativt. På fråga ifrån Skolinspektionen om skolpsykologen används i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet svarar elevhälsans representanter nej.

Rektorn bekräftar att skolpsykologen inte används i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet, men säger att med undantag för skolpsykologen kan samtliga kompetenser arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande.

Skolinspektionens utredning gällande skolbiblioteket

Vid samtliga elevintervjuer uppger eleverna att de inte använder skolbiblioteket. Flera av lärarna säger vid intervjuerna att de inte heller använder skolbiblioteket, dock uppger lärarna i svenska att de använder det hela tiden när de hämtar klassuppsättningar och läromedel i biblioteket.

Rektorn säger att skolbiblioteket används och att lärarna i svenska styr vad eleverna ska läsa. Rektorn uppger att han inte har tittat speciellt mycket på utbudet men att skolan behöver ett betydligt bättre bibliotek.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska elevhälsan främst användas förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skollagen anger att eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek. Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, till exempel bibliotek. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165) framgår att skolbiblioteket vanligtvis är en gemensam och ordnad resurs av medier och information som

ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Enligt Skolinspektionens praxis ska eleverna ha tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan och detta ska kontinuerligt användas som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna. Biblioteket ska omfatta böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier och vara anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Fria Läroverken i Sverige AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Fria Läroverken i Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla

elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med

Beslut

2017-06-22
15 (15)

Dnr 44 - 2016:11245

grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar



Michael Erenius
Beslutsfattare/undervisningsråd



Jenny Fahlman
Föredragande/utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Fria Läroverken Malmö

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Fria Läroverken Malmö

Fria Läroverken Malmö är en fristående gymnasieskola i Malmö kommun. Huvudmannen för skolenheten är Fria Läroverken i Sverige AB med organisationsnummer 556917-2041. Skolan erbjuder utbildning på ekonomiprogrammet med inriktningarna ekonomi och juridik, naturvetenskapsprogrammet med inriktningarna naturvetenskap samt naturvetenskap och samhälle, barn- och fritidsprogrammet inriktning fritid och hälsa, handel- och administrationsprogrammet inriktning handel och service, hotell- och turismprogrammet inriktning hotell och konferens, hantverksprogrammet inriktning frisör, restaurang- och livsmedelsprogrammet inriktning kök och servering, samhällsvetenskapsprogrammet med inriktningarna beteendevetenskap samt samhällsvetenskap. På skolan finns också elever på teknikprogrammet samt el- och energiprogrammet, två program som skolan inte kommer att erbjuda nästföljande läsår. Skolan erbjuder också introduktionsprogrammen preparand samt programinriktat individuellt val. Skolan leds av en rektor samt en biträdande rektor. Vid tidpunkten för tillsynen går 343 elever på skolan.